

Dosarul nr. 2r-50/24

2-22145422-01-2r-23012024

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: I. Chironet)

Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, A. Malîi, R. Bulbere)

ÎNCHEIERE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de avocatul Popescu Rodica, în interesele Companiei Avia „FreeBird” Airlines,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Serghei împotriva Companiei Avia „FreeBird” Airlines, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova cu privire la plata compensației pentru întârzierea zborului peste ora de plecare prevăzută, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Compania Avia „FreeBird” Airlines, reprezentată de avocatul Popescu Rodica, cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit apelul declarat de Compania Avia „FreeBird” Airlines, reprezentată de avocatul Popescu Rodica, împotriva hotărârii din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La data de 04 octombrie 2022, Sorochin Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Avia „FreeBird” Airlines, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova, privind plata compensației pentru întârzierea zborului peste ora de plecare prevăzută în mărime de 250 euro și compensarea prejudiciului moral în mărime de 2000 euro, încasarea cheltuielilor judiciare pentru traducerea actelor în mărime de 200 lei și pentru asistență juridică în mărime de 6000 lei.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Sorochin Serghei împotriva CA „FreeBird” Airlines, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova cu privire la plata compensației pentru întârzierea zborului peste ora de plecare prevăzută și compensarea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor judiciare. S-a încasat din contul Companiei Avia „FreeBird” Airlines, în folosul lui Sorochin Serghei, compensație pentru întârzierea cursei aeriene FH 897 din 07 august 2022 în mărime de 250 euro și prejudiciul moral cauzat în mărime de 200 euro, cheltuielile de judecată în mărime de 200 lei pentru traducerea înscrisurilor

și 6000 lei pentru asistență juridică, în total 450 euro, convertiți în valută națională conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, și 6200 lei. În rest, cerințele lui Sorochin Serghei cu privire la compensarea prejudiciului moral s-au respins ca neîntemeiate.

La 12 octombrie 2023, avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând concomitent repunerea în termenul de declarare a apelului.

În susținerea cererii de repunere în termen a cererii de apel a invocat că, sediul persoanei juridice este situat pe adresa Cobancesme Mah. Sanayi Cad. Simetri Ofis No: 60, Bahcelievler, Istanbul, Turcia. Conform materialelor dosarului, se atestă că instanța de fond a expediat citația în adresa pârâtului, limitându-se la indicarea adresei Turcia, Istanbul.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul depus de avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 02 ianuarie 2024, avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu soluționarea prin decizie problema respectivă prin repunerea apelului în termen.

În motivarea recursului avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece recurentul nu a participat la examinarea cauzei în fond, nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, iar cu hotărârea din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a luat cunoștință la data de 19 septembrie 2023, fiind în imposibilitate obiectivă de a depune apel în interiorul termenului de 30 zile, prevăzut de lege.

La 23 ianuarie 2024, în adresa intimatului Sorochin Serghei IP Autoritatea Aeronautică Civilă a fost expediată copia recursului declarat de avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 2, Vol. II).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs urmează a fi restituită ca fiind depus în afara termenului legal, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a

fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Conform art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Completul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) și (1¹) din Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Conform art. 105 alin. (1¹) și (5) din Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii

acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Sorochin Serghei.

La 12 octombrie 2023, avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând concomitent repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul depus de avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Se reține că la 24 noiembrie 2023 Curtea de Apel Chișinău a expediat copia încheierii din 21 noiembrie 2023 la adresa de e-mail a avocatului Popescu Rodica: rodica.popescu@turcanlaw.md, (f.d. 237, Vol. I), indicată în mandatul avocațional (f.d.133).

Prin urmare, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 25 noiembrie 2023, ziua imediat următoare zilei în care a recepționat încheierea contestată, și a expirat la 09 decembrie 2023. Însă având în vedere că ultima zi de depunere a cererii de recurs era zi nelucrătoare, sâmbătă, cererea de recurs urma a fi depusă la data de 11 decembrie 2023, inclusiv (luni).

Astfel, recursul împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 02 ianuarie 2024, a fost declarat cu omiterea termenului.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Completul reține că recursul declarat împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 02 ianuarie 2024, este declarat cu omiterea termenului. Reieșind din cerințele inserate în respectiva cerere de recurs, avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, nu a solicitat repunerea în termen și nu a motivat omiterea acestuia.

Prin prisma prevederilor citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

La caz, avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines, nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Conform art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de avocatul Popescu Rodica, în interesele CA „FreeBird” Airlines împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de avocatul Popescu Rodica, în interesele Companiei Avia „FreeBird” Airlines, împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de

Sorochin Serghei împotriva Companiei Avia „FreeBird” Airlines, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova cu privire la plata compensației pentru întârzierea zborului peste ora de plecare prevăzută, compensarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi